

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 21 lutego 2018 r.*

Odwołanie – Skarga o stwierdzenie nieważności – Artykuł 263 akapit szósty TFUE – Dopuszczalność – Termin do wniesienia skargi – Obliczanie – Były członek Parlamentu Europejskiego – Decyzja dotycząca odzyskania dodatków na zatrudnienie asystentów parlamentarnych – Przepisy wykonawcze do statutu posła do Parlamentu – Artykuł 72 – Postępowanie zażaleniowe w ramach Parlamentu – Doręczenie niekorzystnej decyzji – Nieodebranie listu poleconego przez adresata

W sprawie C-326/16 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 9 czerwca 2016 r.,

LL, reprezentowany przez J. Petrulionisa, advokatas,

strona skarżąca,

w której drugą stroną postępowania jest:

Parlament Europejski, reprezentowany przez G. Corstensa oraz S. Toliušisa, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: M. Aleksejev, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 17 maja 2017 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2017 r.,

wyduje następujący

* Język postępowania: litewski.

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu wnoszący odwołanie, LL, były poseł Parlamentu Europejskiego, wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Unii Europejskiej z dnia 19 kwietnia 2016 r., LL/Parlament (T-615/15, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem”, EU:T:2016:432), w którym Sąd ten odrzucił jako oczywiście niedopuszczalną z powodu przekroczenia terminu do jej wniesienia jego skargę mającą na celu między innymi stwierdzenie nieważności decyzji Parlamentu z dnia 17 kwietnia 2014 r. dotyczącej odzyskania dodatków na zatrudnienie asystentów parlamentarnych wypłaconych wnoszącemu odwołanie w okresie trwania jego mandatu poselskiego (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Ramy prawne

- 2 Decyzja Prezydium Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja i 9 lipca 2008 r. ustanawiająca przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. 2009, C 159, s. 1), w brzmieniu obowiązującym po dniu 21 października 2010 r. (Dz.U. 2010, C 283, s. 9) (zwana dalej „przepisami wykonawczymi do statutu”), w art. 68 ust. 1, zatytułowanym „Zwrot nienależnych kwot”, przewiduje:

„Wszelkie kwoty wypłacone [nienależnie] na podstawie niniejszych przepisów wykonawczych podlegają zwrotowi. Sekretarz generalny wydaje polecenie w celu odzyskania powyższych kwot od posła”.

- 3 Artykuł 72 przepisów wykonawczych do statutu, zatytułowany „Zażalenie”, stanowi:

„1. Poseł, który uważa, że niniejsze przepisy wykonawcze nie zostały wobec niego prawidłowo zastosowane przez właściwe służby, może skierować zażalenie na piśmie do sekretarza generalnego.

Decyzja sekretarza generalnego w sprawie zażalenia zawiera powody jego złożenia [zawiera uzasadnienie].

2. Poseł, który nie zgadza się z decyzją sekretarza generalnego, może w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania wnieść o przekazanie sprawy kwestorom, którzy podejmują decyzję po zasięgnięciu opinii sekretarza generalnego.

3. Strona procedury zażalenia, która nie zgadza się z decyzją podjętą przez kwestorów, może w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania wnieść o przekazanie sprawy Prezydium, które podejmuje ostateczną decyzję.

4. Niniejszy artykuł stosuje się również do następcy prawnego posła oraz do byłych posłów i ich następców prawnych”.

Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

- 4 Wnoszący odwołanie pełnił funkcję posła do Parlamentu Europejskiego od 1 maja do 19 lipca 2004 r.
- 5 W dniu 17 kwietnia 2014 r. w następstwie przeprowadzonego przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) dochodzenia, w którego toku stwierdzono, że wnoszącemu odwołanie została wypłacona nienależnie kwota 37 728 EUR tytułem dodatku na zatrudnienie asystentów parlamentarnych, sekretarz generalny Parlamentu wydał sporną decyzję dotyczącą odzyskania tej kwoty. W dniu 22 maja 2014 r. decyzja ta oraz nota obciążeniowa z dnia 5 maja 2014 r. określająca zasady zwrotu należności zostały doręczone wnoszącemu odwołanie.
- 6 Nie zgodziwszy się ze sporną decyzją, wnoszący odwołanie wniósł zgodnie z art. 72 ust. 2 przepisów wykonawczych do statutu o przekazanie sprawy kwestorom.

- 7 Wnoszący odwołanie został poinformowany o oddaleniu jego zażalenia pismem kwestorów z dnia 3 grudnia 2014 r. (zwanym dalej „decyzją kwestorów”), z którym, jak wskazał, zapoznał się następnego dnia.
- 8 W dniu 2 lutego 2015 r. wnoszący odwołanie wniósł zgodnie z art. 72 ust. 3 przepisów wykonawczych do statutu zażalenie do Prezydium na decyzję kwestorów i na sporną decyzję.
- 9 W decyzji z dnia 26 czerwca 2015 r. (zwanej dalej „decyzją Prezydium”) Prezydium oddaliło zażalenie wnoszącego odwołanie.
- 10 Zdaniem Parlamentu decyzja ta została wysłana listem poleconym w dniu 30 czerwca 2015 r. na adres wskazany przez wnoszącego odwołanie w piśmie zawierającym zażalenie do Prezydium. Po 15-dniowym okresie przechowywania list ten został zwrócony przez pocztę belgijską jako niepodjęty przez wnoszącego odwołanie.
- 11 W dniu 10 września 2015 r. wnoszący odwołanie otrzymał od urzędnika Parlamentu wiadomość elektroniczną wraz z załączoną do niej między innymi decyzją Prezydium.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

- 12 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 listopada 2015 r. wnoszący odwołanie wniósł skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji i noty obciążeniowej z dnia 5 maja 2014 r. oraz o obciążenie Parlamentu kosztami postępowania.
- 13 Na poparcie swej skargi wnoszący odwołanie podniósł zasadniczo dwa zarzuty, dotyczące, po pierwsze, sprzecznego z prawem charakteru i bezzasadności spornej decyzji, decyzji kwestorów, decyzji Prezydium oraz noty obciążeniowej, a także, po drugie, naruszenia terminu przedawnienia i zasad rozsądnego terminu, pewności prawa, ochrony uzasadnionych oczekiwań w wydaniu spornej decyzji oraz wystawieniu noty obciążeniowej.
- 14 W zaskarżonym postanowieniu Sąd przypomniał, że na mocy art. 263 akapit szósty TFUE skargę o stwierdzenie nieważności wnosi się w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku – od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie. Podkreśliwszy posiadanie przez ten termin do wniesienia skargi przymiotu normy porządku publicznego, Sąd stwierdził w pkt 7 i 8 zaskarżonego postanowienia, że zaskarżone akty zostały wydane, odpowiednio, w dniu 17 kwietnia i 5 maja 2014 r. i doręczone wnoszącemu odwołanie w dniu 22 maja 2014 r., podczas gdy skarga została wniesiona ponad 17 miesięcy od tej ostatniej daty, przy czym wnoszący odwołanie nie powołał się na istnienie nieprzewidywalnych okoliczności lub siły wyższej. W konsekwencji Sąd odrzucił skargę jako oczywiście niedopuszczalną z powodu przekroczenia terminu do jej wniesienia.

Żądania stron

- 15 W swym odwołaniu wnoszący odwołanie wnosi do Trybunału o:
 - uchylenie zaskarżonego postanowienia i
 - przekazanie sprawy do Sądu do ponownego rozpoznania.
- 16 Parlament wnosi do Trybunału o:
 - oddalenie odwołania jako oczywiście bezzasadnego oraz

- obciążenie wnoszącego odwołanie kosztami postępowania odwoławczego.

W przedmiocie odwołania

- 17 Na poparcie odwołania wnoszący odwołanie podnosi cztery zarzuty. W swym zarzucie pierwszym podnosi on niewystarczające zbadanie akt sprawy przez Sąd oraz naruszenie prawa dotyczące zastosowania art. 263 akapit szósty TFUE i art. 72 przepisów wykonawczych do statutu. W zarzucie drugim wskazuje on, że Sąd naruszył art. 126 swego regulaminu postępowania. Trzeci zarzut dotyczy naruszenia przez Sąd art. 47 akapity pierwszy i drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Wreszcie w zarzucie czwartym wnoszący odwołanie zarzuca Sądowi orzeczenie, z naruszeniem art. 133 i art. 134 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem, że wnoszący odwołanie pokrywałby własne koszty.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

- 18 Zarzut pierwszy dzieli się na dwie części.
- 19 W części pierwszej zarzutu pierwszego wnoszący odwołanie zarzuca Sądowi zasadniczo niezbadanie w wyczerpujący sposób wszystkich dowodów przedstawionych na poparcie skargi, z uwagi na niewzięcie pod uwagę faktu, że wnoszący odwołanie wszczął postępowanie zażaleniowe przewidziane w art. 72 przepisów wykonawczych do statutu.
- 20 W części drugiej zarzutu pierwszego wnoszący odwołanie zarzuca Sądowi naruszenie postanowień art. 263 akapit szósty TFUE oraz art. 72 przepisów wykonawczych do statutu, z uwagi na to, że z zaskarżonego postanowienia wynika w sposób dorozumiany, iż fakt posłużenia się postępowaniem zażaleniowym przewidzianym w art. 72 nie ma wpływu na obliczenie terminu do wniesienia skargi, o którym mowa w rzeczonym art. 263, choć zdaniem wnoszącego odwołanie postępowanie to jest obligatoryjnym postępowaniem poprzedzającym wniesienie skargi.
- 21 Parlament podnosi między innymi, że rozpatrywane postępowanie, w przeciwieństwie do zażalenia przewidzianego w art. 90 i 91 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, posiada charakter fakultatywny. W dodatku Parlament utrzymuje, że w sytuacji gdy wnoszący odwołanie wybrał postępowanie przewidziane w art. 72 przepisów wykonawczych do statutu, nie może on już wnieść na sporną decyzję skargi do sądu, lecz ma obowiązek zaczekać na zakończenie postępowania zażaleniowego i w razie potrzeby zaskarżyć decyzję Prezydium.
- 22 Jeżeli chodzi o obliczanie terminu do wniesienia skargi, Parlament zaznacza, że wnoszący odwołanie domaga się zarówno przed Sądem, jak w swym odwołaniu, stwierdzenia nieważności nie decyzji Prezydium, lecz spornej decyzji i noty obciążeniowej. Wnioskuje on z tego, że ponieważ termin do wniesienia skargi w rozumieniu art. 263 akapit szósty TFUE, obliczany od daty doręczenia spornej decyzji i noty obciążeniowej, został przekroczony o ponad 17 miesięcy, Sąd miał obowiązek odrzucić skargę jako wniesioną z przekroczeniem terminu.

Ocena Trybunału

- 23 Część druga zarzutu pierwszego, którą należy rozpatryć w pierwszej kolejności, dotyczy naruszenia prawa w odniesieniu do zastosowania art. 263 akapit szósty TFUE i art. 72 przepisów wykonawczych do statutu, w zakresie, w jakim zaskarżone postanowienie zakłada, że wszczęcie postępowania przewidzianego w tymże art. 72 nie ma wpływu na obliczenie terminu do wniesienia skargi na mocy pierwszego przepisu.
- 24 Co się tyczy postępowania zażaleniowego, o którym mowa w art. 72 przepisów wykonawczych do statutu, należy na wstępie stwierdzić, że z samego brzmienia tego przepisu wynika, iż postępowanie, o którym mowa w tym artykule, ma charakter fakultatywny.
- 25 Należy przypomnieć w tym względzie, że celem administracyjnego trybu zaskarżenia, bez względu na to, czy ma on, czy nie, charakter fakultatywny, jest umożliwienie i wspieranie polubownego rozstrzygnięcia sporów powstałych między zainteresowanym a organem administracji (zob. analogicznie wyroki: z dnia 23 stycznia 1986 r., Rasmussen/Komisja, 173/84, EU:C:1986:29, pkt 12; z dnia 7 maja 1986 r., Rihoux i in./Komisja, 52/85, EU:C:1986:199, pkt 12 i przytoczone tam orzecznictwo) w celu uniknięcia sporu sądowego, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 35 i 36 swej opinii.
- 26 Wynika z tego między innymi, że fakultatywny lub obligatoryjny charakter administracyjnego trybu zaskarżenia nie ma wpływu na fakt, że uprzednie postępowanie administracyjne stanowi tryb poprzedzający wniesienie skargi. Jak bowiem zaznaczył w pkt 42 swej opinii rzecznik generalny w odniesieniu do wysuniętego przez Parlament argumentu dotyczącego braku terminu na udzielenie odpowiedzi wyznaczonego dla organu administracji Parlamentu – w odróżnieniu od istnienia takiego terminu w przypadku zażalenia na podstawie regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, wystarczy zaznaczyć, że tenże ostatni termin stanowi w przypadku obligatoryjnego administracyjnego środka zaskarżenia niezbędną gwarancję proceduralną w celu uniknięcia opóźnień lub wręcz niemożliwości wniesienia przez zainteresowanego środka zaskarżenia na drodze sądowej wskutek bezczynności organu administracji. Natomiast brak takiego terminu w postępowaniu administracyjnym o charakterze fakultatywnym nie może ograniczyć dostępu do sądu, ponieważ zainteresowany ma przez cały czas możliwość zrezygnowania z kontynuowania tego uprzedniego postępowania administracyjnego i wniesienia skargi na drodze sądowej.
- 27 Należy w tym względzie podkreślić, że postępowanie zażaleniowe byłoby pozbawione swej skuteczności, gdyby poseł do Parlamentu Europejskiego musiał, skorzystawszy z tej możliwości w celu polubownego rozwiązania sporu, wnieść skargę na drodze sądowej przed zakończeniem tego postępowania administracyjnego w celu przestrzegania terminu do wniesienia skargi na sporną decyzję.
- 28 Zatem Sąd naruszył prawo poprzez stwierdzenie wniesienia skargi z przekroczeniem terminu bez uwzględnienia wszczętego przez wnoszącego odwołanie postępowania zażaleniowego.
- 29 W konsekwencji należy uwzględnić zarzut pierwszy i uchylić zaskarżone postanowienie bez potrzeby rozstrzygnięcia w przedmiocie części pierwszej tego zarzutu lub w przedmiocie pozostałych zarzutów odwołania.

W przedmiocie dopuszczalności skargi w pierwszej instancji

- 30 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy zdanie drugie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala.

- 31 Na tym etapie postępowania Trybunał nie jest w stanie orzec co do istoty skargi wniesionej do Sądu, co wymagałoby zbadania okoliczności faktycznych w oparciu o informacje, które nie były przedmiotem oceny Sądu ani przedmiotem dyskusji przed Trybunałem (zob. podobnie wyrok z dnia 17 lipca 2008 r., Athinaiki Techniki/Komisja, C-521/06 P, EU:C:2008:422, pkt 66).
- 32 Natomiast Trybunał posiada niezbędne informacje, by wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności tej skargi na sporną decyzję (zob. wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Stichting Woonpunt i in./Komisja, C-132/12 P, EU:C:2014:100, pkt 66).
- 33 W odniesieniu w pierwszej kolejności do obliczania terminu do wniesienia skargi – Parlament stwierdził w niniejszej sprawie, że jeżeli poseł do Parlamentu Europejskiego wybiera w celu zakwestionowania danej decyzji postępowanie zażaleniowe w rozumieniu art. 72 przepisów wykonawczych do statutu, nie może on już wnieść skargi na drodze sądowej na tę decyzję, lecz winien zaskarżyć decyzję Prezydium oddalającą zażalenie.
- 34 Tymczasem jak wynika z pkt 26 niniejszego wyroku, fakultatywny lub obligatoryjny charakter administracyjnego trybu zaskarżenia nie ma wpływu ani na fakt, że uprzednie postępowanie administracyjne stanowi tryb poprzedzający wniesienie skargi, ani na prawo zainteresowanego do wniesienia przez cały ten czas skargi na drodze sądowej.
- 35 Nie można zatem uznać, zwłaszcza w świetle usankcjonowanego w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej prawa do skutecznego środka prawnego przed sądem, że wszczęcie postępowania zażaleniowego w rozumieniu art. 72 przepisów wykonawczych do statutu narusza prawo do środka prawnego przed sądem przeciwko spornej decyzji.
- 36 Ponadto należy przypomnieć, że Trybunał orzekł w kontekście postępowania zażaleniowego, o którym mowa w art. 90 i 91 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, że zażalenie administracyjne i jego oddalenie, wyraźne lub dorozumiane, stanowią integralną część złożonej procedury. W tych okolicznościach skarga na drodze sądowej, nawet formalnie skierowana przeciwko oddaleniu zażalenia, skutkuje zaskarżeniem do Trybunału niekorzystnego aktu, na który wniesiono zażalenie (wyrok z dnia 17 stycznia 1989, Vainker/Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, pkt 7, 8).
- 37 W dodatku Trybunał orzekł w odniesieniu do tego regulamin, że skarga jest dopuszczalna niezależnie od tego, czy jest wniesiona wyłącznie na decyzję będącą przedmiotem zażalenia, na decyzję oddalającą zażalenie, czy na obie te decyzje łącznie, po warunkiem że zażalenie i skarga zostały wniesione w terminach określonych w wyżej wspomnianych artykułach (wyroki: z dnia 26 stycznia 1989 r., Koutchoumoff/Komisja, 224/87, EU:C:1989:38, pkt 7; z dnia 10 marca 1989 r., Del Plato/Komisja, 126/87, EU:C:1989:115, pkt 9).
- 38 Tymczasem zgodnie z zasadą ekonomii procesowej sąd może zdecydować, że nie ma powodu rozstrzygać odrębnie w sprawie żądań skierowanych przeciwko decyzji o oddaleniu zażalenia, jeżeli stwierdzi, że są one pozbawione autonomicznej treści i w rzeczywistości wiążą się z żądaniami skierowanymi przeciwko decyzji, na którą zażalenie zostało wniesione (zob. podobnie wyrok z dnia 17 stycznia 1989 r., Vainker/Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, pkt 7–9).
- 39 W szczególności może tak się zdarzyć, gdy sąd Unii stwierdza, że decyzja oddalająca zażalenie, także wówczas gdy decyzja ta jest dorozumiana, wyłącznie potwierdza decyzję będącą przedmiotem tego zażalenia i że w związku z tym stwierdzenie nieważności decyzji oddalającej to zażalenie nie wywrze na sytuację prawną zainteresowanej osoby żadnego innego skutku niż skutek wypływający ze stwierdzenia nieważności decyzji będącej przedmiotem tego samego zażalenia.
- 40 Jak wskazał w pkt 40 swej opinii rzecznik generalny, te same rozważania mają zastosowanie w kontekście postępowania zażaleniowego ustanowionego na rzecz posłów do Parlamentu Europejskiego na mocy art. 72 przepisów wykonawczych do statutu.

- 41 W konsekwencji Sąd nie miał racji, gdy odrzucił skargę LL jako oczywiście niedopuszczalną z powodu przekroczenia terminu do jej wniesienia, uznając za punkt rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności sporną decyzję, a nie decyzję Prezydium.
- 42 Po pierwsze bowiem, jak wynika z dowodów przekazanych Trybunałowi, zwłaszcza w trakcie rozprawy, wnoszący odwołanie został jedynie zwięźle poinformowany o oddaleniu jego zażaleń decyzją kwestorów i decyzją Prezydium, które są decyzjami wyłącznie potwierdzającymi sporną decyzję, nie zmieniającymi jego sytuacji prawnej względem sytuacji będącej skutkiem spornej decyzji.
- 43 Po drugie, mając na względzie rozważania sformułowane w pkt 34 i 35 niniejszego wyroku, należy stwierdzić, że termin do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności rozpoczął swój bieg dopiero w dniu doręczenia decyzji Prezydium kończącej postępowanie zażalenkowe, o którym mowa w art. 72 przepisów wykonawczych do statutu.
- 44 W każdym wypadku ze skargi wszczynającej postępowanie przed Sądem wynika, że wnoszący odwołanie miał na myśli również decyzje kwestorów i Prezydium.
- 45 Jeżeli chodzi, w drugiej kolejności, o doręczenie decyzji Prezydium, to należy przypomnieć, że po pierwsze, zgodnie z art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE decyzje, które wskazują adresata, są mu notyfikowane i stają się skuteczne wraz z tą notyfikacją, przy czym przepis ten nie definiuje pojęcia „notyfikacji”.
- 46 Jak wskazał w pkt 59 swej opinii rzecznik generalny, przepis ten stanowi usankcjonowanie zasady pewności prawa, zgodnie z którą nie można powoływać się wobec adresata danego aktu administracyjnego o charakterze indywidualnym na wynikające z tego aktu prawa i obowiązki, dopóki adresat ten nie został w sposób należyty o tym akcie powiadomiony.
- 47 Po drugie, z art. 263 akapit szósty TFUE wynika, że skargę o stwierdzenie nieważności aktu, który wymaga doręczenia, wnosi się w terminie dwóch miesięcy od jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie jego braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie. Podobnie jak w art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE, pojęcie „notyfikacji” nie zostało zdefiniowane w tym przepisie. Zgodnie z art. 60 regulaminu postępowania przed Sądem termin ten ulega przedłużeniu o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.
- 48 Co się tyczy prawidłowości doręczenia aktów Unii, Trybunał wyjaśnił, że decyzja jest doręczona w sposób należyty w rozumieniu art. 263 akapit szósty i art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE, gdy jej adresat został o niej powiadomiony i miał możliwość zapoznania się z nią (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lipca 1989 r. *Olbrechts/Komisja*, 58/88, EU:C:1989:323, pkt 10; postanowienie z dnia 2 października 2014 r., *Page Protective Services/SEAE*, C-501/13 P, nieopublikowane, EU:C:2014:2259, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 49 Należy również przypomnieć, że strona, która powołuje się na przekroczenie terminu na wniesienie skargi, powinna wykazać, od którego dnia zaczął biec termin na wniesienie tej skargi (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 czerwca 1980 r., *Belfiore/Komisja*, 108/79, EU:C:1980:146, pkt 7; z dnia 17 lipca 2008 r., *Athinaiki Techniki/Komisja*, C-521/06 P, EU:C:2008:422, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 50 W niniejszej sprawie Parlament potwierdza, że wnoszący odwołanie został poinformowany o decyzji Prezydium pismem z dnia 26 czerwca 2015 r., przesłanym listem poleconym za potwierdzeniem odbioru awizowanym w dniu 30 czerwca 2015 r. przez belgijskie służby pocztowe. Zdaniem Parlamentu pismo to należy uznać, zgodnie z krajowymi przepisami w sprawie doręczeń pocztowych, za prawidłowo doręczone jego adresatowi w dniu upływu normalnie stosowanego przez pocztę belgijską 15-dniowego okresu przechowywania, mając na uwadze fakt, że wnoszący odwołanie nie odebrał tego listu w tym terminie.

- 51 W tym kontekście bezsporne jest to, że wnoszący odwołanie nie otrzymał rozpatrywanego listu, gdyż list ten został zwrócony jego nadawcy bez odebrania go przez wnoszącego odwołanie.
- 52 Poza swoim adresem pocztowym wnoszący odwołanie wskazał jednak w swym zażaleniu adres elektroniczny, na który otrzymał on w dniu 10 września 2015 r. od urzędnika Parlamentu wiadomość elektroniczną, do której załączona była między innymi decyzja Prezydium. Wnoszący odwołanie potwierdził bezzwłocznie odbiór tej wiadomości elektronicznej.
- 53 Parlament nie miał więc racji, gdy twierdził, że w tym wypadku doręczenia dokonano jedynie przesyłką listem poleconym, nawet jeżeli list ten nie został odebrany w terminie wyznaczonym przez belgijskie służby pocztowe.
- 54 Podobnie nie ma znaczenia powołany przez Parlament fakt, że przedmiotowy list został wysłany na adres belgijski wskazany w zażaleniu wnoszącego odwołanie oraz że ten ostatni nie poinformował Parlamentu ani o przeprowadzce do swego kraju pochodzenia, ani nie zlecił przekazania poczty na swój nowy adres, i to tym bardziej, że nawet jeśli uznać, że istnieje obowiązek poinformowania o rzeczony zmianie adresu, to konsekwencje prawne związane z zaniechaniem dokonania tego są określone.
- 55 W niniejszej sprawie należy zatem stwierdzić, że sporna decyzja została również doręczona przez Parlament w wiadomości elektronicznej z dnia 10 września 2015 r., tak że termin dwóch miesięcy i 10 dni mógł rozpocząć bieg w odniesieniu do wnoszącego odwołanie jedynie w dniu, kiedy tenże wnoszący odwołanie powziął pełną wiadomość o tej decyzji.
- 56 Zważywszy, że Parlament nie przedstawia dowodu na to, że wnoszący odwołanie powziął pełną wiadomość o spornej decyzji przed otrzymaniem omawianej wiadomości elektronicznej, termin dwóch miesięcy i 10 dni rozpoczął bieg dopiero w dniu 10 września 2015 r. W konsekwencji wniesiona w dniu 4 listopada 2015 r. skarga w pierwszej instancji nie została wniesiona z przekroczeniem terminu.

W przedmiocie kosztów

- 57 Ze względu na to, że sprawa zostaje przekazana Sądowi do ponownego rozpoznania, rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów niniejszego postępowania odwoławczego nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Postanowienie Sądu Unii Europejskiej z dnia 19 kwietnia 2016 r., LL/Parlament (T-615/15, niepublikowane, EU:T:2016:432) zostaje uchylone.**
- 2) **Sprawa zostaje przekazana Sądowi Unii Europejskiej w celu wydania orzeczenia co do istoty sprawy.**
- 3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy